

Inspirace pro rodiče – co dělat s dětmi ve volném čase

Podpora a rozvoj ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

- skládání obrázků z drobných dílků – puzzle, rozstříhané pohlednice, fotky a jiné obrázky (dítě je může samo s dopomocí rozstříhat – cvičí se tím současně obratnost jemné motoriky)
- skládání různých mozaikových stavebnic (z barevných dílků se tvoří různé tvary podle předlohy apod.)
- hledání cesty bludištěm (buď ukazovat správnou cestu prstem, nebo může cestu kreslit a procvičovat tak i grafomotoriku)
- vyhledávání drobných rozdílů na dvojici obrázků (je vhodné, když nejprve rozdíl představuje odlišný detail, později se jedná o drobný rozdíl mezi obrázky v jejich vodorovné a následně pak i svislé rovině)
- vyhledávání jednoho odlišného obrázku v řadě podobných obrázků (opět optimální je když se obrázky liší nejdříve detailem a až později i dílčími změnami ve vodorovné a následně pak i svislé rovině)
- hledání v časopise nebo novinách dohodnuté písmeno nebo nějaký znak - „Kolik takovýchto znaků/písmen dokážeš najít tady na té stránce (nebo v tomto článku) za minutu?“ apod. – dítě nemusí písmeno znát – jen si v dané chvíli správně zapamatovat jeho tvar)
- hraní pexesa
- skládání dvojic obrázků podle předlohy, kterou po zhlédnutí schováme a pak necháme dítě obrázek skládat

Podpora a rozvoj SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ

- rozlišování různých zvuků (při zavázaných očích poznat zvuk sirek, peněz, klíčů, poznávání zvuků hudebních nástrojů, přírodních zvuků apod.)
- napodobování rytmu vytleskáním (říkadla, básničky)
- rozpoznání první hlásky ve slově (nejdříve určujeme samohlásky, až po jejich zvládnutí souhlásky; při zadávání vždy danou hlásku ve vyslovování zvýrazníme)
- hádanky s určováním hlásky - například: „Začíná to na S, je to zvíře a má to dlouhý chobot. Co je to?“
- rozdělování slov na slabiky - vhodné s vytleskáváním
- vymýšlení slov, začínajících na nějakou zadanou hlásku
- vymýšlení slov, která začínají na stejnou slabiku (KO-lo, KO-pačky, KO-loběžka...)
- vyhledání předmětů v místnosti začínajících na určitou slabiku nebo hlásku
- slovní fotbal (na poslední hlásku, slabiku)
- neverbální reagování na danou hlásku (například: domluvíme se, že každá hláška S nás probudí – takže ležící dítě, když ji v našem vyprávění uslyší, tak zvedne hlavu, nebo ruku; cvičí se tak současně i pracovní pozornost viz také k pozornosti níže)
- nahlas a zřetelně předříkáme dvojice slov: např. kos–koš atd. Dítě má poznat, zda se jedná o stejná či odlišná slova. Postupně aktivitu ztěžujeme použitím delších slov, která jsou obtížnější v rozlišení
- opakování krátkých úseků rýmů, písní, básniček, rozpočítadel
- zapamatování si prodlužující se řady slov ve větě (například. V zahradě rostou jablka. V zahradě rostou jablka a hrušky. V zahradě rostou jablka, hrušky a švestky. A tak podobně dále větu rozvíjíme)
- vyřizování jednoduchých vzkazů jednotlivým členům rodiny

Podpora a rozvoj ŘEČI, SLOVNÍ ZÁSObY

- vedení dítěte k vyprávění: o činnostech, které dělá, co vidělo, děj pohádky apod.
- přehrávání děje s maňásky, či loutkami, za které dítě mluví
- povídání nad obrázky, nechte dítě povídat o tom, co je vyobrazeno
- předkládání předmětů, obrázků nebo předříkávání názvu věcí – dítě říká, k čemu daná věc slouží
- dovyprávění krátkého příběhu nebo dokončení věty

Podpora a rozvoj PROSTOROVÉ ORIENTACE

- nacvičování základních pojmů (nahore, dole, uprostřed, před, za, hned před, hned za, mezi, pod, vedle, u)
- určování vzájemné polohy dvou různých objektů (např. pod stolem je židlička)
- vyhledání věcí na obrázku s pojmy dole/nahore, vpravo/vlevo
- popisování cesty do obchodu, parku apod. s pojmy vpravo/vlevo
- zakreslování jednoduchých obrázků podle diktátu (zakresli na výkres do pravého rohu nahoru míček...)

Podpora a rozvoj GRAFOMOTORIKY

- při uvolňování ruky postupujte od velkých tahů na velké ploše, kdy pohyb vychází z ramene, bude-li cvik zvládnut ve velkém, pokračujte v psacím pohybu vycházejícím z lokte, nakonec po zvládnutí vycházejte z pohybu v zápěstí a z pohybu vycházejících z prstů
- práce na papíru velkého formátu, nejméně A3, kreslit kruhy, rovné čáry ovály, oblouky s vratným tahem.
- nacvičování špetkovitého držení tužky pomocí „špetění“, tzn. jakoby solit mouku, písek pomocí palce, ukazováčku a prostředníčku; kreslit tak např. obrazce na tácech, pískoviště apod.
- obkreslování podle předloh, dokreslovačky
- skládání kostek/lega/puzzlí/mozaiek podle vzoru
- kreslení přes průsvitný papír, přes fólii
- sledování čáry prstem, pastelkou
- modelování, práce s hlinou, plastelínou
- využívání omalovánek/domalovánek

Podpora a rozvoj JEMNÉ MOTORIKY

- **Rukodělné činnosti**
 - o navlékání korálků, knoflíků, těstovin
 - o přišívání knoflíků, prošívání látky
 - o modelování pomocí plastelíny, hlíny, těsta – hmota se mačká, uždibuje, slepuje, válí,...
 - o malování prstovými barvami, temperovými a vodovými barvami
 - o obtiskování razítek, vlastní výroba tiskátek
 - o mačkání papíru
 - o stříhání
 - o vytrhávání z papíru
 - o lepení
 - o skládání z papíru
- **Sebeobslužní činnosti**
 - o zapínání knoflíků, zipů, přezky, navlékání ponožek, oblékání
 - o oblékání panenek

- **Stavebnice, společenské hry**

- práce s různorodými stavebnicemi – je vhodné se vzrůstající koordinací pohybů vyhledávat stavebnice s menšími dílky
- skládání kostek
- skládání mozaiek
- společenské hry

- **Pomoc při každodenních činnostech**

- hnětení těsta, vykrajování, míchání, krájení zeleniny, přesypávání, mletí koření
- věšení prádla
- zamykání, odemykání
- listování v knize po jednotlivých listech
- motání klubíček vlny
- šroubování – uzávěry lahví
- práce s nářadím

Podpora a rozvoj HRUBÉ MOTORIKY

- překonávání určité vzdálenosti či překážky přeskokem, výskokem, skokem (přes lavičku, polštář apod.)
- udržování rovnováhy (přecházení po provaze položeném na zemi, hra na sochy)
- skákání po jedné noze
- chytání a házení míče
- skákání přes švihadlo
- zvládání jednoduchého rytmického pohybu (vhodné je spojení určitého pohybu s říkankou nebo písničkou, s hudebním doprovodem)